

GRAWAĆ (23) *vb impf*

W inf grawać (1) *Mącz*, grávać (1) *GostGosp*. ◊ *W pozostałych formach* grą-.

inf grawać (2). ◊ *praes 3 sg* gráva (5). ◊ *1 pl* grávamy (1). ◊ *3 pl* grávają (6). ◊ *praet 3 sg m* grávał (2); -ął (1), -(a)ł (1). *n* grávało (1). ◊ *3 pl m pers* grávali (4) *Mącz* (2), *HistRzym*, *BielSpr*, grávały (1) *BielSjem*. ◊ *con 3 pl m pers by* grávali (1).

Sł stp, *Cn brak*, *Linde XVII w*.

Iter. od „grać”:

1. Bawić się, rozrywać się czymś (często według pewnych, ustalonych reguł) (15) : STárym chłopom dzieweczek byfmy nie dawály/ Bo nie ípołu oboie z młodych lat grawály. *BielSjem* 22.

grawać z kim (1): Gdzie fą mocarze te^{go} áwiátá ktorzy ze pły á ptaki grawáli/ zmarli y do pieklá zftąpili. *HistRzym* 98.

a. O grach towarzyskich (przeważnie o pieniądze) (7) :

grawać co (3): Mofkwá [...] wždy fzáchy náder dobrzevmie: ínadz y ná pámiéc ie grawa/ w drodze íadác. *GórnDworz* M5. *Cf Zwrot*.

grawać czym (3): Chartae lusoriae, Kárty ktoremi grawáją. *Mącz* 51b; Talus etiam significat, Kołtká po yedney ítronie głęboka [...] / á po drugiey ítronie płáska w członkách zádnych nóg tych zwierzát które rozzczepione kopyto máją roftąca/ kót któremi ftárzi grawáli. Talus etiam dicitur, Kołtká czworogránna ktoremi dziś grawáją. *Mącz* 439a.

grawać z kim (1): Iako na lyfzye zwynar dwadzyefczia grziwyen powyedzial kthemv ze z Mathifkyem rzelnikyem grawal kthori themze fortilem y wyenthífem wigrawal pyenyedzi doífycz *LibMal* 1552/169.

Zwrot: »karty grawać« (2): Kmiec kart niema grawać *GostGosp* 28, 166.

b. O grach sportowych (6) :

grawać co (4): Paganica pila, Piłá álbo krąk chłopski który chłopi ná wsi grawáją. *Mącz* 272d, 90c. *Cf Zwrot*.

grawać czym (2): Discus, Széroká mińá/ [...] Okrągła fzibá kámienna/ miedziána/ [...] którą przed tym grawáli młodzi ludzie *Mącz* 90c, 133c.

Zwrot: »piłę grawać« (2): Spheristerium, Mieysce á plác gdzie piłę grawáją. *Mącz* 408a; A íako piły nie grawamy íz nie máfz tego obyczáiu/ ták záfie morzpręgi/ latánie/ ábo chodzenie po powrozie/ by dobrze v nas było pófpolite/ íednák bym ía íwemu Dworzáninowi tego nie dopuścíl *GórnDworz* E3v.

2. Wydobywać tony, melodię z instrumentów muzycznych (8) :

grawać w co (3): *StryjKron* 76; Ten [*Apollo*] miedzy Bogi bárzo częfity w kole/ Y w lutnią grawa przy ich hoynym ítole *GrochKal* 18; Teżci w pífzczáleczkę ptafznik grawa cudnie/ Gdy ná łow íwoy wabi ptafzátká obłudnie. *Phil* H.

grawać na czym (5): *RejWiz* 67v; instrumentum musicum, Orgány/ y wízelákie ynfze naczynie ná ktorym grawáją. *Mącz* 268c; *GórnDworz* B2v; Nád to wízyfko/ bywáli w woýfche Trębácze/ pífzczkowie/ y ci co ná rofzku grawáli dawáiąc znáki. *BielSpr* 12v; *SkarŻyw* 507.

Synonimy cf GRACĆ.

Formacje współrdzenne cf GRACĆ.

Cf **IGRAWAĆ**

HG